

De Boeddha's Parinirvāna

We hebben zojuist de Boeddha's Parinirvāna gevierd met een ceremonie. Parinirvāna staat voor het ingaan in nirvāṇa en daarbij de vorm, de aardse vorm achter te laten. We noemen het ook de dood van de Boeddha. We spreken over nirvāṇa wanneer de geest vrij is geworden. Vrij van haat, hebzucht en onwetendheid zoals het boeddhisme het kort samenvat. Wanneer we nirvāṇa ingaan in dit leven dragen we nog altijd de vorm mee, ervaren we nog altijd de golven, de golven van de zee terwijl de geest zijn identiteit met de zee heeft gerealiseerd.

De verlichte mens in zijn leven zal nog altijd de gedachten ervaren die komen en gaan, de emoties die komen en gaan in afhankelijkheid met de gebeurtenissen van elk moment. Maar de geest blijft open en stil, onbetrokken en daardoor in staat om met liefde en wijsheid te reageren op wat gebeurt. Wanneer we deze aardse vorm achter ons laten en het nirvāṇa in dit leven hebben gerealiseerd, wanneer de geest vrij is geworden, gaan we het Parinirvāna in, de absolute vrede.

Het Boeddhabeeld op het altaar is versluierd. In het dagelijks leven geeft het Boeddhabeeld ons een hulpmiddel in onze beoefening. Het is een inspiratiebron, het is in die zin een belofte wat elk mens van ons kan bereiken, het Boeddhachap. Dat diepe inzicht van de Boeddha kan ook ons inzicht worden. Maar wanneer we door het dagelijks leven gaan, zien we nergens Boeddha's. Dan komt het werkelijk neer op het inzicht dat we hebben. En dat inzicht kan alleen maar gebaseerd zijn op het inzicht in wat we ten diepste zijn, wie we ten diepste zijn. Vandaar dat de Boeddha zijn leerlingen en discipelen opriep om niet simpelweg in de leer te geloven omdat Hij het ons gaf, maar om zelf diep te kijken en de waarheid van Zijn woorden voor onszelf te realiseren.

Het is uiteindelijk niet genoeg een Boeddhabeeld op het altaar te hebben. We zullen de Boeddha in onszelf moeten vinden. En dat is waarom we ook weer steeds gaan zitten en voorbij het komen en gaan van de dingen kijken. Ja, en zolang we een lichaam hebben, zolang we deel zijn van deze wereld, zullen de dingen blijven komen en gaan. Zullen er gedachten steeds weer opkomen, zullen er steeds weer emoties zijn, zal er vrede en onrust zijn, vrolijkheid en verdriet, moed en angst, al die tegenstellingen. Die tegenstellingen die zo inherent in het leven zijn. Maar kijk dieper, kijk diep in jezelf en vind de Boeddha in jezelf.

Houd nooit vast aan een beeld. Houd zelfs niet vast aan een beeld van de Boeddha. Houd niet vast aan elk beeld dat je hebt over jezelf. Durf steeds dieper te gaan en dieper te kijken. Uiteindelijk zie je dat de Boeddha in je hart is, maar niet als een beeld, niet als een 'iets'. Maar als pure wijsheid en mededogen, als liefde voor jezelf, voor de ander, voor het geheel.

* * * * *

*Eerw. Baldwin Schreurs
Zondag 19 februari 2023*